

ΡΟΔΩΠΙΣ Η ΔΩΡΙΧΑ, Η ΠΡΩΤΗ ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ

Δημήτρης
Συμεωνίδης JP

Πρόσφατα οι ΛΟΑΤΚΙ (Λεσβίες, Ομοφυλόφιλοι, Αμφιφυλόφιλοι και Τρανς), στην Ουγγαρία εξέδωσαν βιβλίο που παρουσιάζουν την Σταχτοπούτα Ομοφυλόφιλη. (Illustration by Lilla Bölecz for 'Meseorszag mindenkie' or 'A Fairy Tale for Everyone') Γι' αυτό αποφάσισα να παραθέσω σποιχεία για την πραγματική ιστορία από αρχαίους συγγραφείς. Οι πολίτες ζήτησαν την απόσυρση του βιβλίου. Αυτό που μου κάνει εντύπωση είναι ότι: Η Ένωση Βιβλιοθηκονόμων και Εκδοτών καταδίκασε τις αντιδράσεις αυτές, συγκρίνοντάς τες, με τις πρακτικές λογοκρισίας "των ναζί και των κομμουνιστών", την ώρα που χάρη στην έμμεση διαφήμιση αυξάνονται οι πωλήσεις του βιβλίου αυτού. Αν είναι δυνατόν, τα πάντα για το κέρδος, εις βάρος της ιστορικής αλήθειας, αλλά και των ηθικών αξιών. (Το παρόν κείμενον είναι διασκευή του Βιβλίου μου για την Ροδώπη ή Δωρίχα με σκοπό να γίνει η Δημοσίευση στην εφημερίδα).

Πρόλογος

Μιά πανάρχαια Ελληνική ιστορία που το 1697, ο Charles Perrault εξέδωσε το βιβλίο για την σταχτοπούτα και το 1729 ο Robert Samber μετάφρασε στα Αγγλικά. Και το 1812 οι Αδελφοί Grimm έκαναν την δική τους διασκεύη. Έκτοτε έχουν εκδοθεί παραλλάγμες σε όλες τις χώρες ανάλογα με τις πολιτιστικές τους αξιές. Η ιστορία της αρχαίας δούλιας και μετέπειτα εταίρας Ροδώπιδος ή Δωρίχας, που διαιωνίστηκε το όνομα της, από αρχαίους Έλληνες ιστορικούς και μυθιστοριογράφους με την ιστορία αγάπης, μεταξύ αυτής και του αδελφού της Σαπφούς, Χάραξο στην Αίγυπτο και μετά ο γάμος της με τον Φαραώ Αμαση της Αιγύπτου και που στην ενώτερη χρόνια μετατράπηκε στην ιστορία της Σταχτοπούτας

Οι παρακάτω τρεις ιστορικοί αναφέρουν την ιστορία της Ροδώπιδος ή Δωρίχας

1. Ηρόδοτος (Αλικαρνασσός 484 π.Χ. - Θουριοί 425 π.Χ./410 π.Χ.)
2. Στράβων Γεωγράφος (Αμάσεια Πόντου, 64 π.Χ. - Αμάσεια Πόντου, 24 μ.Χ.)
3. Κλαύδιος Αιλιανός (175-235 μ.Χ.)

Επίσης έχουμε και τους μυθιστοριογράφους

1. Αχιλλέα Τάτιο (τον 5ο αιώνα μ.Χ. ή, σύμφωνα με άλλους, τον 6ο ή και τον 2ο αιώνα μ.Χ.).
2. Ο Ηλιόδωρος ο Εμεσηνός, αναφερόμενος και Ηλιόδωρος επίσκοπος Τρίκκης ήταν εξελληνισμένος Σύρος μυθιστοριογράφος, ο οποίος έζησε τον 3ο ή 4ο αιώνα και ο Εποίος στα τέλη του 4ου αι. έγινε επίσκοπος Τρίκκης. Επίσης και ο Αθήναιος στο έργο του Δειπνοσοφιστές. Ο Αθήναιος (αρχαία ελληνικά: Θήναιος ο Ναυκρατίτης, λατινικά: Athenaeus Naucratita ή Naucratitus, τέλη 2ου αι. μ.Χ. - αρχές 3ου αι. μ.Χ.)

Και άλλοι αρχαίοι συγγραφείς και λεξικογράφοι αναφέρουν την Ροδώπη ή Δωρίχα.

Παρακάτω θα διαβάσετε αυτήν την συναρπαστική ιστορία και θα δείτε ότι η Αρχαία μας Ελληνική Γραμματεία είναι ανεξάντλητη πηγή γνώσεων και δανεισμού ιδεών από όλους τους μετέπειτα μελετητές.

**Στα νεώτερα χρόνια, η ιστορία της σταχτοπούτας σχημάτισε την βάση για πολλά έργα.
Έχουμε :**

'Οπερα, Μπαλέτα, Θέατρο, κινηματογραφικά έργα, εκαποντάδες βιβλία με διάφορες παραλλαγές, ανάλογα με την ψυχοσύνθεση των διαφόρων λαών. Η πιό σωστή παραλλάγμη είναι η Αιγυπτιακή Σταχτοπούτα που βασίζεται στην ιστορία του Στράβωνος.

Αυτό τό πόνημα θα βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να κάνουν να αγαπήσουν οι μαθητές την Αρχαία μας Ελληνική Γραμματεία.

1. Αιλιανός 'Απαντα 6 . Ποικίλη Ιστορία Βιβλία Θ-ΙΔ. Αγροικικαὶ επιστολαὶ. Αποσπάσματα II, 33

Απόδοση στα νέα Ελληνικά

Στην Αίγυπτο λένε πως η εταίρα Ροδώπη ήταν πολύ όμορφη. Κάποτε που έπαιρνε το λουτρό της, η τύχη που αγαπάει να προκαλεί πράγματα παράδοξα και απροσδόκητα, της προξένησε κάτι αντάξιο του κάλλους της και όχι του χαρακτήρα της. 'Οσο αυτή λουζόταν και οι δουλειές της φύλαγαν τα ρουύχα, πέταξε ένας αετός, άρπαξε το ένα της υπόδημα και έφυγε γρήγορα. Το μετέφερε λοιπόν στη Μέμφιδα, τότε που δίκαιε ο Ψαμμίτιχος, και έριξε το υπόδημα στην αγκαλιά του. Ο Ψαμμίτιχος, θαυμάζοντας το σχήμα του υποδήματος και τη χάρη με την οποία ήταν φτιαγμένο και απορώντας με την πράξη του πουλιού, έδωσε διαταγή να αναζητήσουν σε όλη την Αίγυπτο τη γυναίκα, στην οποία ανήκε το υπόδημα. 'Οταν τη βρήκε, την παντρεύτηκε.

2. ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ 17.1.33.20

Απόδοση στα Νέα Ελληνικά

Η ποιήτρια Σαπφώ την αποκαλεί Δωρίχα. 'Ηταν ερωμένη του αδελφού της Χαράξου που εμπορεύοταν κρασί της Λέσβου στη Ναύκρατι. Άλλοι τη λένε Ροδώπη'. Διηγούνται τον μύθο πως, ενώ έκανε το λουτρό της, ένας αιτός άρπαξε από τη σκλάβα της ένα της υπόδημα, το 'φερε στη Μέμφιδα και το 'ριξε στην αγκάλη του βασιλιά που έτυχε και δίκαιε σε ανοιχτό χώρο, αφού ήρθε και στάθηκε πάνω από το κεφάλι του. Αυτός πρόσεξε το ιδιαίτερο σχήμα του υποδήματος και το αξιοπεριέργο του πράγματος κι έστειλε σε όλη τη χώρα να ζητήσουν τη γυναίκα που το φορούσε. Βρέθηκε στην πόλη των Ναυκρατίτων, την έφεραν κι έγινε γυναίκα του βασιλιά. 'Οταν πέθανε, την αξίωσαν με τέτοιον τάφο.

3. ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ, ΒΙΒΛΙΟΝ 2, ΕΥΤΕΡΗ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 134-135

129. μετά δὲ τοῦτον βασιλεῦσαι Αἰγύπτου Μυ-

κερίνον ἔλεγον Χέοπος παῖδα.

2.134.1. 'Αφησε κι αυτός πυραμίδα πολὺ μικρότερη από του πατέρα του, αφού η κάθε πλευρά της θέλει είκοσι πόδια για να είναι τρία πλέθρα, τετράγωνη, ως τη μέση από πέτρα αιθιοπική για την πυραμίδα αυτή μερικοί Έλληνες υποστηρίζουν ότι είναι κάποιας γυναικάς, της εταίρας Ροδώπιδας, αλλά δεν μας τα λένε καλά.' [2.134.2] μου φαίνεται μάλιστα πως όσοι τα λένε αυτά, δεν ξέρουν καν ποιά ήταν η Ροδώπης, διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να της αποδίδουν την κατασκευή τέτοιας πυραμίδας όπου δαπανήθηκαν αμέτρητες χιλιάδες τάλαντα, που λέει ο λόγος, ενώ εξάλλου η Ροδώπης άκμασε επί βασιλείας του Αμαση και όχι του Μυκερίνου.' [2.134.3] πράγματι, η Ροδώπης έζησε πάρα πολλά χρόνια ύστερα από τους βασιλιάδες εκείνους που άφησαν τούτες τις πυραμίδες, καταγόταν από τη Θράκη και ήταν δούλη του Σάμιου Ιάδμονα, γιου του Ηφαιστόπολη, και σύνδουλη του Αίσωπου του μυθοποιού. Γιατί και αυτός του Ιάδμονα ήταν, όπως το απέδειξε με το παραπάνω τούτο το γεγονός: [2.134.4] όταν οι Δελφοί, λόγω χρησμού, έβγαζαν κάθε τόσο ανακοίνωση ποιός θέλει να εισπράξει την αποζημίωση για τον φόνο του Αίσωπου, κανένας άλλος δεν φάνηκε, παρά την πήρε ο γιος του γιου του Ιάδμονα, Ιάδμονας κι αυτός — άρα ο Αίσωπος ήταν του Ιάδμονα.

[2.135.1] Η Ροδώπης πάντως έφθασε στην Αίγυπτο όταν την έφερε ο Ξάνθος ο Σάμιος, και ενώ ήρθε για να κάνει τη δουλειά της, απελευθερώθηκε με πολλά χρήματα από τον Μυτιληναίο Χάραξο, γιο του Σκαμανδρώνυμου, αδελφό της Σαπφώς της ποιήτριας. [2.135.2] Έτσι λοιπόν ελευθερώθηκε η Ροδώπης και έμεινε στην Αίγυπτο και έγινε πασίγνωστη για τις χάρες της και απέκτησε χρήματα πολλά βέβαια για μια Ροδώπιδα, αλλά όχι τόσα που να φτάνουν για τέτοια πυραμίδα. [2.135.3] Και εφόσον ακόμη και σήμερα όποιος θέλει μπορεί να μάθει πόσο ήταν το ένα δέκατο της περιουσίας της, δεν πρέπει να της αποδίδουμε τόσα πολλά χρήματα: θέλησε δηλαδή η Ροδώπης να αφήσει στην Ελλάδα ένα μνημείο του εαυτού της κατασκευάζοντας πράγμα τέτοιο που άλλος να μην έτυχε ούτε να το σκαρφίστει αυτό στους Δελφούς για να τη θυμούνται. [2.135.4] Με το ένα δέκατο λοιπόν των χρημάτων της έφτιαξε σιδερένιες σούβλες τόσο μεγάλες που να παίρνουν βόδια ολόκληρα και τόσες πολλές όσες της επέτρεπε αυτό το ένα δέκατο, και τις έστελνε στους Δελφούς: ακόμη και σήμερα οι σούβλες αυτές βρίσκονται σωριασμένες πίσω από τον βωμό που αφιέρωσαν οι Χίοι, απέναντι από τον ίδιο τον ναό. [2.135.5] Με κάποιον τρόπο, οι εταίρες στη Ναύκρατη τα καταφέρνουν να γίνονται ξακουστές για τις χάρες τους: πρώτα αυτή για την οποία λέγεται τούτη η ιστορία, έγινε τόσο διάσημη ώστε όλοι οι Έλληνες ήξεραν το όνομα της Ροδώπιδας, ενώ ύστερα απ' αυτήν μια άλλη, Αρχιδίκη τ' όνομά της, έγινε πασίγνωστη σε όλη την Ελλάδα, αν και την κουβέντιαζαν λιγότερο απ' όσο την προηγούμενη.

[2.135.6] 'Οσο για τον Χάραξο, αφού χάρισε στην Ροδώπιδα την ελευθερία της, γύρισε στη Μυτιλήνη, όπου η Σαπφώ σε ποιήμα της τον καταχέρισε. Εδώ όμως σταματάω να μιλάω για τη Ροδώπιδα.